

Handling 2023 nr 94

Hemställen från förskolenämnden och grundskolenämnden om reviderade avgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker yrkande från S, V och MP den 14 april 2023 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Hemställen från förskolenämnden och grundskolenämnden om att ändra hantering av avgifter understigande 100 kr per månad, så att de ackumuleras och debiteras när 100 kr överskrids, godkänns.
2. Hemställen från grundskolenämnden om att skrivningen om avgifter för morgon- och lovomsorg tas bort i konstruktionen av avgifter och taxor godkänns.
3. Hemställen från förskolenämnden om att indexera upp avgiften för förskola och pedagogisk omsorg för barn placerade i familjehem godkänns.
4. Hemställen från grundskolenämnden om att indexera upp fritidshemsavgiften för äldre syskon till elever 10–13 år, fritidshemsavgiften för lovomsorg och fritidshemsavgiften för elever placerade i familjehem godkänns.
5. Hemställen från förskolenämnden och grundskolenämnden om att ändra skrivningen om avgiftsfrihet för hushåll som erhåller försörjningsstöd till att i stället omfatta samtliga vårdnadshavare utan skattepliktiga inkomster avslås.

Vid behandling av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Blerta Hoti (S) yrkade bifall till yrkande från S, V och MP den 14 april 2023 och avslag på yrkande från SD den 31 mars 2023.

Jörgen Fogelklou (SD) yrkade bifall till yrkande från SD den 31 mars 2023.

Vid omröstning röstade Axel Josefson (M), Daniel Bernmar (V), Hampus Magnusson (M), Blerta Hoti (S), Martin Wannholt (D), Jenny Broman (V), Axel Darvik (L), Marina Johansson (S), Karin Pleijel (MP), Elisabet Lann (KD), tjänstgörande ersättaren Johannes Hulter (S) och ordföranden Jonas Attenius (S) för bifall till Blerta Hotis yrkande.

Jörgen Fogelklou (SD) röstade för bifall till det egna yrkandet.

Kommunstyrelsen beslutade med tolv röster mot en att bifalla Blerta Hotis yrkande.

Jörgen Fogelklou (SD) reserverade sig mot beslutet.

Göteborg den 19 april 2023

Göteborgs kommunstyrelse

Jonas Attenius

Mathias Sköld

Yrkande

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet

2023-04-14

Ärende nr 2.1.18

Yrkande angående – Hemställan från förskolenämnden och grundskolenämnden om reviderade avgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Hemställan från förskolenämnden och grundskolenämnden om att ändra hantering av avgifter understigande 100 kr per månad, så att de ackumuleras och debiteras när 100 kr överskrids, godkänns.
2. Hemställan från grundskolenämnden om att skrivningen om avgifter för morgon- och lovomsorg tas bort i konstruktionen av avgifter och taxor godkänns.
3. Hemställan från förskolenämnden om att indexera upp avgiften för förskola och pedagogisk omsorg för barn placerade i familjehem godkänns.
4. Hemställan från grundskolenämnden om att indexera upp fritidshemsavgiften för äldre syskon till elever 10–13 år, fritidshemsavgiften för lovomsorg och fritidshemsavgiften för elever placerade i familjehem godkänns.
5. Hemställan från förskolenämnden och grundskolenämnden om att ändra skrivningen om avgiftsfrihet för hushåll som erhåller försörjningsstöd till att i stället omfatta samtliga vårdnadshavare utan skattepliktiga inkomster avslås.

Yrkandet

De föreslagna revideringarna bedöms inte få några betydande ekonomiska konsekvenser, varken för vårdnadshavare eller för förskole- respektive grundskolenämndens budgetar. Genom en förenklad hantering kan revideringarna däremot innebära en ökad inskrivning i förskola och fritidshem vilket är positivt för att stödja barns kunskaps- och språkutveckling.

Bland ekonomiskt utsatta utgör de med arbete men med låga inkomster, så kallat arbetande fattiga, en ökande andel som lever på små marginaler. Utifrån denna utveckling är det angeläget att stadens avgifter ger incitament till fortsatt lönearbete.

Yrkande

2023-03-31

Ärende nr: 2.1.14

Yrkande angående – Hemställan från förskolenämnden och grundskolenämnden om reviderade avgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret utreder om vårdnadshavare med försörjningsstöd, som inte medverkar till barns närvaro på förskolan eller inte deltar på föräldramöten, kan föranleda till en reduktion av försörjningsstödet och/eller medföra begränsningar i hyreskontraktet.

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Hemställan från förskolenämnden om att indexera upp avgiften för förskola och pedagogisk omsorg för barn placerade i familjehem godkänns.
2. Hemställan från grundskolenämnden om att indexera upp fritidshemsavgiften för äldre syskon till elever 10–13 år, fritidshemsavgiften för lovomsorg och fritidshemsavgiften för elever placerade i familjehem godkänns.
3. Hemställan från förskolenämnden och grundskolenämnden om att ändra skrivningen om avgiftsfrihet för hushåll som erhåller försörjningsstöd till att istället omfatta samtliga vårdnadshavare utan skattepliktiga inkomster godkänns.
4. Hemställan från förskolenämnden och grundskolenämnden om att ändra hantering av avgifter understigande 100 kr per månad, så att de ackumuleras och debiteras när 100 kr överskrids, godkänns.
5. Hemställan från grundskolenämnden om att skrivningen om avgifter för morgon- och lovomsorg tas bort i konstruktionen av avgifter och taxor godkänns.

Yrkandet

SLK samt nämnder bedömer att de föreslagna revideringarna inte kommer att få några betydande ekonomiska konsekvenser, varken för vårdnadshavare eller för förskole- respektive grundskolenämndens budgetar som helhet. Nuvarande hantering anses dock utgöra en typ av särbehandling som kan ifrågasättas ur ett likställighetsperspektiv.

Kommunen måste börja ställa krav på människor. Kommunen ger någonting – och som motkrav måste man ställa upp på någonting.

För att motverka en negativ utveckling jobbar SD både lokalt och nationellt för att det ska vara obligatoriskt för barn som bor i utsatta områden att delta i förskolans verksamhet från tre års ålder. Det ger en naturlig miljö där man kan lära sig det svenska språket. Livssituationen för alla de barn som riskerar att växa upp i utanförskap behöver brytas. Det första verktyget för att motverka segregation är främst att barn går i förskolan och lär sig svenska. Det är av yttersta vikt för att få ordning på utanförskap och fattigdom i Göteborg.

Sverigedemokraterna anser att föräldrar som erhåller försörjningsstöd oavsett genomförd revidering/ oförändrad betalningssituation, ska bidra till hög närvaro för sina i förskolan. Om föräldrar inte deltar i integrationsfrämjande åtgärder som rör barnens bästa ska försörjningsstödet kunna påverkas, det hade gjort större skillnad för barn i utsatta områden. Är det möjligt att vårdnadshavare som inte låter sina barn gå i förskolan kan få sänkt bidrag? Likadant för de som konsekvent struntar i föräldramöten och utvecklingssamtal. Vi föreslår att kommunen ser över i vilken utsträckning det vore möjligt att koppla hyreskontrakt samt försörjningsstödet till en motprestation.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-02-23

Diarienummer 0995/22

Handläggare

Lina Tjernberg

Telefon: 031-368 01 16

E-post: lina.tjernberg@stadshuset.goteborg.se

Hemställan från förskolenämnden och grundskolenämnden om reviderade avgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem

- Hemställan från förskolenämnden om att indexera upp avgiften för förskola och pedagogisk omsorg för barn placerade i familjehem överlämnas till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.
- Hemställan från grundskolenämnden om att indexera upp fritidshemsavgiften för äldre syskon till elever 10-13 år, fritidshemsavgiften för lovomsorg och fritidshemsavgiften för elever placerade i familjehem överlämnas till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.
- Hemställan från förskolenämnden och grundskolenämnden om att ändra skrivningen om avgiftsfrihet för hushåll som erhåller försörjningsstöd till att istället omfatta samtliga vårdnadshavare utan skattepliktiga inkomster överlämnas till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Hemställan från förskolenämnden och grundskolenämnden om att ändra hantering av avgifter understigande 100 kr per månad, så att de ackumuleras och debiteras när 100 kr överskrids, godkänns.
2. Hemställan från grundskolenämnden om att skrivningen om avgifter för morgon- och lovomsorg tas bort i konstruktionen av avgifter och taxor godkänns.

Sammanfattning

Förskole- och grundskolenämnden har inkommit med varsin hemställan avseende mindre justeringar i konstruktionen av avgifter och taxor inom sina verksamhetsområden.

Grundskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att indexera upp fritidshemsavgifterna för äldre syskon till fritidshemselever som är 10-13 år, lovomsorg och familjehem.

Förskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att indexera upp avgiften för förskola och pedagogisk omsorg för barn placerade i familjehem. De båda nämnderna föreslår vidare justering gällande avgiftsbefrielsen så att alla hushåll utan skattepliktiga inkomster omfattas, ej bara hushåll med försörjningsstöd. Nämnderna föreslår också att månadsavgifter understigande 100 kronor ackumuleras och debiteras när 100 kronor har överskridits. Nuvarande reglering innebär att hushåll med beräknad barnomsorgsavgift

understigande 100 kr per månad inte betalar någon avgift. Grundskolenämnden har under 2021 beslutat om att avveckla den dåvarande morgonomsorgen liksom morgon- och lovomsorgen. Elever med behov fritidshemsplacering endast på morgonen är inskrivna med ordinarie fritidshemsplacering. Detta bör enligt nämnden avspeglas i avgiftsreglerna. Förändringarna bedöms av nämnderna ha marginell ekonomisk effekt.

Stadsledningskontoret har remitterat ut frågan om att ändra skrivningen om avgiftsfrihet till socialförvaltningarna (förvaltningsremiss). Tre av socialförvaltningarna avstyrker denna del i hemställan. En socialförvaltning avstår från att ta ställning.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Stadsledningskontoret bedömer, likt de båda nämnderna, att de föreslagna revideringarna inte kommer att få några betydande ekonomiska konsekvenser, varken för vårdnadshavare eller för förskole- respektive grundskolenämndens budgetar som helhet.

Däremot bedöms föreslagen förändring gällande skrivningen om avgiftsfrihet för hushåll som erhåller försörjningsstöd innebära ökade kostnader för socialnämnderna i form av ökat utbetalt försörjningsstöd för de hushåll som har kompletterande försörjningsstöd. Det är först när personer med kompletterande försörjningsstöd blir helt självförsörjande som de faktiskt har betalningsförmågan enligt socialförvaltningarnas bedömning. Fram till dess kommer socialnämnderna behöva bevilja avgiften som en utgift i beräkningsunderlaget för försörjningsstöd, och den enskilde får sedan betala sin faktura. Verksamhetssystemet Treserva stödjer inte möjligheten att räkna på hur många hushåll som kommer att påverkas av föreslagen förändring varför socialnämnderna inte kunnat beräkna den ökning av utbetalt försörjningsstöd som förändringen skulle innebära för socialnämnderna. Stadsledningskontorets bedömning är att det är ett relativt lågt antal familjer som berörs och att avgifterna som socialnämnderna skulle belastas med är relativt låga i förhållande till total omslutning.

Indexuppräkningsarna handlar om uppräknings på endast ett par procentenheter per år, vilket ligger i linje med övrig pris- och löneuppräkning i övriga samhället. Förändringen av hanteringen av avgifter understigande 100 kronor per månad bedöms enligt stadsledningskontoret ha liten ekonomisk påverkan på familjers ekonomi.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Höga avgifter för plats i förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem kan innebära att vårdnadshavare med knappa ekonomiska marginaler väljer bort förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem för sina barn. Då barn och elever med svag socioekonomisk anknytning generellt sett har störst behov av utbildningen i fritidshem, skulle detta kunna innebära att dessa barn och elever riskerar att gå miste om viktig utbildning i förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem. Stadsledningskontoret gör motsvarande bedömning som de två nämnderna, att de föreslagna uppräkningsarna endast kommer att ha marginell eller ingen påverkan på möjligheten, viljan och acceptansen för fritidshemsplacering för dessa elevgrupper, då uppräknings ligger i linje med löne- och prisökningen i övriga samhället.

Grundskolenämnden gör bedömningen att förenklad administrativ hantering skulle ha stor betydelse för viljan och möjligheten att låta sina barn ta del av förskola och fritidshem, vilket i sin tur är språkstärkande och bidrar till minskad ojämlikhet. Med nuvarande skrivning om avgiftsfrihet för hushåll med försörjningsstöd måste försörjningsstödstagare lämna in intyg från socialtjänsten för att förvaltningen ska kunna veta vilken inkomstgrund som åberopas. Med justering enligt förslaget från förskole- och grundskolenämnden hade intyget kunnat slopas och fler vårdnadshavare hade sannolikt kunnat ta del av förskola eller fritids då administrativa och språkliga moment utgör hinder enligt de båda nämnderna. Socialförvaltningarna kan inte se att förslagen ändring kommer att bidra till att förbättra inskrivningsgraden i skolor och förskolor som präglas av socioekonomisk utsatthet eftersom förändringen innebär att fler personer blir debiterade och personer som tidigare varit avgiftsbefriade nu riskerar att få en avgift.

Bilagor

1. Förskolenämndens handlingar 2022-06-20 § 142
2. Grundskolenämndens handlingar 2022-02-08 § 28
3. Taxebilaga, budget Göteborgs Stad 2023

Ärendet

Kommunfullmäktige har att ta ställning till om nuvarande konstruktion för avgifter inom förskola, pedagogisk omsorg och grundskola ska justeras inom några områden. Det handlar om att indexera upp avgiften för förskola och pedagogisk omsorg för barn placerade i familjehem och vissa fritidshemsavgifter. Vidare behöver ställning tas till nämndernas föreslagna justering gällande avgiftsbefrielsen så att alla hushåll utan skattepliktiga inkomster omfattas, ej bara hushåll med försörjningsstöd enligt nuvarande regler. Månadsavgifter understigande 100 kronor föreslås också ackumuleras och debiteras när 100 kronor har överskridits. Slutligen föreslås en justering av skrivning rörande morgon- och lovomsorg där nämnden förändrat hanteringen, en föreslagen justering som även den behöver kommunfullmäktiges ställningstagande.

Beskrivning av ärendet

Förskolenämnden och grundskolenämnden har inkommit med varsin hemställan om justeringar i avgifter som rör förskola och pedagogisk omsorg samt fritidshemmet. Vidare föreslår nämnderna justeringar i nuvarande avgiftskonstruktion inom ytterligare tre områden; ändrad hantering av avgifter som understiger 100 kr per månad, justering av reglering gällande morgon- och lovomsorg och att avgiftsbefrielsen ska justeras till att omfatta samtliga vårdnadshavare utan skattepliktiga inkomster inte enbart hushåll med försörjningsstöd. Den senare föreslagna justeringen får påverkan på socialnämnderna varför denna frågeställning har remitterats till de fyra socialförvaltningarna (förvaltningsremiss) för ställningstagande.

Indexering av samtliga avgifter

Majoriteten av taxorna för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem regleras utifrån Förordning (2001:160) om stadsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet. Avgiften i taxan beräknas i procent av hushållets sammanlagda bruttoinkomst per månad. Högsta avgiftsgrundande inkomst regleras i ovan nämnda förordning och revideras årligen av Skolverket. Genom systemet för maxtaxa indexjusteras årligen de här avgifterna. När det gäller vissa avgifter, som rör förskola och pedagogisk omsorg samt fritidshemmet, har Göteborgs Stad valt att tillämpa en annan konstruktion än maxtaxan. Detta för att än mer minska dessa avgifter för berörda hushåll. Inom förskola och pedagogisk omsorg rör detta avgifter för barn placerade i familjehem. Det finns cirka 50 barn i förskolans verksamhet som är placerade i familjehem och som har en avgift som skulle påverkas av revideringen. Inom fritidshemmet påverkas avgifterna för äldre syskon till elever 10-13 år, elever med enbart lovomsorg och familjehemsplacerade elever. I nuvarande regler ligger maxavgiften på 200 kronor per månad. Denna har inte indexerats upp på många år. De båda nämnderna bedömer att det är rimligt att ovan nämnda avgifter indexeras upp årligen, på det sätt som redan sker för de flesta familjer genom systemet med maxtaxa.

Ändrad hantering av avgifter som understiger 100 kronor

Nu gällande taxebilaga¹ återger att hushåll med beräknad barnomsorgsavgift understigande 100 kr per månad inte betalar någon avgift. Men sedan de båda nämnderna bytte verksamhetssystem under 2021/2022 möjliggörs att systemet kan ackumulera månadsavgifterna och när dessa uppgår till 100 kronor så går en faktura ut. Nämnderna

¹ Budget 2023 för Göteborgs Stad, bilaga 1 Taxa för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg (familjedaghem)

hemställer hos kommunfullmäktige om att ändra den aktuella skrivningen i taxebilagan till följande lydelse: *Hushåll med beräknad barnomsorgsavgift understigande 100 kronor per månad betalar avgift först när den ackumulerade avgiften överstiger 100 kronor. Detta innebär att avgifter för flera månader slås ihop och debiteras först när de överstiger 100 kronor.*

Ändrad skrivning av avgiftsbefrielse

Nuvarande taxebilaga² återger att hushåll som erhåller försörjningsstöd inte behöver betala någon avgift vilket är ett undantag från lagstiftningen kring maxtaxa³, som avgifterna bygger på, som Göteborgs Stad gjort. Försörjningsstöd i sig är inte avgiftsgrundande men för de hushåll som har viss skattepliktig inkomst och uppstår kompletterande försörjningsstöd utgör detta ett undantag som medför avgiftsfrihet.

Förskole- och grundskolenämndens bedömning är att skrivningen om avgiftsfrihet behöver justeras. Förskole- och grundskolenämndens regler för kommunal förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem återger att även andra typer av ej skattepliktiga inkomster, så som studiemedel, livränta, etableringsersättning med mera, inte heller är avgiftsgrundande, utifrån maxtaxans regler. Nämnderna föreslår att skrivningen ändras så att det framgår att det är den skattepliktiga inkomsten som ligger till grund för beräkningen av avgiften. Detta kan ske genom att skrivningen *Hushåll som erhåller försörjningsstöd betalar ingen avgift* ändras till *Hushåll utan skattepliktig inkomst betalar ingen avgift*. Med den skrivning som nämnderna föreslår skulle avgiftsfriheten för de hushåll som har en skattepliktig inkomst, men uppstår kompletterande försörjningsstöd, försvinna.

Syftet med förändringen är enligt de båda förvaltningarna att förbättra inskrivningsgraden i fritidshem och förskolor som präglas av socioekonomisk utsatthet, där inte minst den tidiga språkliga träningen är viktig för skolgången. Båda nämnderna har även uppdrag från sin nämnd att öka inskrivningsgraden och det finns även ett nytt lagkrav från 2023 som handlar om att få fler barn i förskola. Ytterligare ett syfte med förändringen är att hanteringen hos förvaltningarna redan idag även utgår från andra kategorier av vårdnadshavare, exempelvis studenter. De betalar heller ingen avgift. Nämnderna vill ändra till det som är den faktiska tillämpningen idag.

Både förskole- och grundskoleförvaltningen har identifierat att hanteringen av avgifter för vårdnadshavare med försörjningsstöd i vissa fall har lett till att vårdnadshavare satts i skuld eller fått felaktiga avgifter, trots att de enligt regelverket inte ska betala någon avgift för förskola eller fritidshem, vilket påverkar föräldrarnas vilja att ansöka om förskola och fritidshem negativt. Dagens hantering för vårdnadshavare med försörjningsstöd kan innebära följande risker för felaktig ekonomisk belastning kopplade till inskrivning i förskoleverksamhet och fritidshem enligt förvaltningarna:

- Vårdnadshavare uppger fel inkomsttyp
- Vårdnadshavare levererar inte intyg om försörjningsstöd

² Budget 2023 för Göteborgs Stad, bilaga 1 Taxa för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg (familjedaghem)

³ Förordning (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet, § 5

- Vårdnadshavare uppdaterar inte sin inkomstuppgift vid övergång till förvärvsarbete

Förskole- och grundskoleförvaltningen föreslår att vårdnadshavare med kompletterande försörjningsstöd, det vill säga som har en låg skattepliktig inkomst, bör kunna debiteras för förskole- eller fritidshemsplaceringen utifrån sin faktiska inkomst. Om betalningssvårigheter fortfarande föreligger skulle fakturan kunna betalas av socialtjänsten. Förvaltningarna menar att liknande målgrupper behandlas olika beroende på om socialförvaltningarna beviljat dem försörjningsstöd eller ej.

Tre av socialförvaltningarna, Centrum, Nordost och Sydväst avstyrker förslaget om justerad skrivning. Socialförvaltning Hisingen avstår från att ta ställning.

Socialförvaltningarnas bedömning är att förslaget om ändring ligger i linje med likställighetsprincipen (2 kap. 3 § kommunallagen), alla kommuninvånare kommer att behandlas lika. Alla med en skattepliktig inkomst får en faktura utifrån sin faktiska inkomst och att alla med en icke skattepliktig inkomst inte får någon avgift.

Socialförvaltningarnas bedömning är dock att förändringen inte löser de risker som finns för felaktig ekonomisk belastning för vårdnadshavare med kompletterande försörjningsstöd. Socialförvaltningarna betalar aldrig enskildas fakturor för barnomsorg utan utgiften godkänns i beräkningsunderlaget vid ansökan om försörjningsstöd och den enskilde betalar sedan själv fakturan. Många personer med försörjningsstöd har redan så stora skulder att ännu en obetald faktura inte spelar någon roll. Det kommer fortsatt också vara den enskildes ansvar att meddela ökade/minskade skattepliktiga inkomster.

Vid avslag på ansökan om försörjningsstöd, om de av någon anledning inte uppfyller kriterierna för att beviljas bistånd, uppstår risk för skuld gällande förskole- eller fritidshemsplaceringen. Risken för obetalda fakturor och växande skulder fortsätter därför i och med föreslagen förändring för de personer med kompletterande försörjningsstöd som bedöms kunna debiteras för förskole- eller fritidshemsplaceringen framöver. Förvaltningarna ser också en risk i att föreslagen förändring kan påverka motivationen för försörjningstagare att ta någon form av timanställning, aktivitetsersättning med mera eftersom det innebär att det kan leda till en faktura för förskole- eller fritidshemsplaceringen. Språkliga hinder eller andra skäl kan göra att den enskilde inte nödvändigtvis förstår att avgiften är av sådant slag att den kan godkännas som utgift i beräkningsunderlaget vid ansökan om försörjningsstöd.

Socialförvaltningarna kan inte se att föreslagen ändring kommer att bidra till att förbättra inskrivningsgraden i skolor och förskolor som präglas av socioekonomisk utsatthet eftersom förändringen innebär att fler personer blir debiterade och personer som tidigare varit avgiftsbefriade nu riskerar att få en avgift. Socialtjänstens arbete för att skapa aktiviteter som succesivt leder närmare sysselsättning och självförsörjning kan däremot skapa ökad inskrivning i förskola och i pedagogisk omsorg och fritidshem. Dock har elever enligt skollagen rätt till fritidshem om de har ett eget behov eller om familjens situation är svår, det vill säga även om man inte har arbetande föräldrar.

Ändrad skrivning morgon- och lovomsorg

Grundskolenämnden fattade i april 2021 beslut om att avveckla den dåvarande morgonomsorgen liksom morgon- och lovomsorgen. Idag är elever med behov av fritidshemsplacering endast på morgonen inskrivna med ordinarie fritidshemsplacering. Denna ändring behöver också återspeglas i taxebilagan varför justering föreslås.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontorets bedömning gällande hemställan om indexering överensstämmer med förskole- och grundskolenämndens bedömning gällande att avsaknaden av indexjustering för dessa avgifter innebär en reell minskning av avgiften över tid. Stadsledningskontoret bedömer dock att avgiften reglerar små belopp med mindre ekonomisk betydelse för nämnderna. Kommunfullmäktiges innevarande beslut om att inte följa maxtaxans konstruktion (som innefattar årlig indexökning) avseende vissa avgifter medför att dessa avgifter förblir låga. Låga avgifter för berörda hushåll har varit syftet med att inte följa maxtaxans konstruktion inom dessa delar. Stadsledningskontoret gör bedömningen att en indexjustering av dessa avgifter kan medföra ökad administration. Den ökade administrationen måste stå i proportion till effekten av föreslagen justering, det vill säga de ökade intäkterna. Stadsledningskontoret överlämnar frågan till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

När det gäller hemställan om justering av avgiftsfriheten för hushåll som erhåller försörjningsstöd så har förskole-, grundskole- och socialförvaltningarna inte nått samsyn i den samverkan som skett i frågan i beredningen av detta ärende. En förändrad skrivning avseende avgiftsfriheten för hushåll med försörjningsstöd medför sannolikt ökade kostnader för socialnämnderna för hushåll med kompletterande försörjningsstöd. Socialförvaltningarna bedömer inte att föreslagen förändring minskar risken för felaktig ekonomisk belastning för vårdnadshavare med försörjningsstöd. Socialförvaltningarna bedömer inte heller att förändringen kommer att bidra till att förbättra inskrivningsgraden i skolor och förskolor som präglas av socioekonomisk utsatthet eftersom förändringen innebär att fler personer blir debiterade och personer som tidigare varit avgiftsbefriade nu riskerar att få en avgift. Däremot bidrar ändringen till en ökad likabehandling av kommuninvånarna enligt socialförvaltningarna. Socialförvaltningarna har i remissvaret lyft att de sannolikt kommer att få ökade kostnader kopplat till avgifter för familjer med kompletterande försörjningsstöd. Förvaltningarna har inte kunnat visa på uppskattad storlek på dessa kostnader eller hur många hushåll som berörs.

Stadsledningskontorets bedömning är att det sannolikt rör sig om ett relativt lågt antal familjer med kompletterande försörjningsstöd. Dessutom är avgiften baserad på lönenivåer som inte är höga för dessa familjer varför de ökade kostnaderna för socialnämnderna bedöms bli relativt låga i förhållande till nämndernas totala budget. I nuvarande hantering undantas hushåll med kompletterande försörjningsstöd från att betala avgift trots att de har skattepliktiga inkomster medan andra grupper med skattepliktiga inkomster inte undantas avgiftsskyldighet. Nuvarande hantering skulle kunna anses utgöra en typ av särbehandling som kan ifrågasättas ur ett likställighetsperspektiv. Särbehandling kan ändå anses vara förenlig med kommunallagen om det finns sakliga skäl för det. Familjens betalningsförmåga kan till exempel anses utgöra sakliga skäl. Stadsledningskontoret överlämnar frågan om justering av avgiftsfriheten för hushåll som erhåller försörjningsstöd till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Stadsledningskontoret bedömer att det faktum att även vissa vårdnadshavare (utöver de som erhåller försörjningsstöd) utan skattepliktiga inkomster (exempelvis studenter) inte betalar någon avgift kan förtydligas i nämndernas information om taxan men inte är ett sådant avgiftsbeslut som kommunfullmäktige behöver fatta beslut om då maxtaxan reglerar detta.

Gällande beslutspunkt 1 är stadsledningskontorets bedömning att förslaget från nämnderna avseende hanteringen av avgifter understigande 100 kronor per månad bedöms ha liten ekonomisk påverkan på familjers ekonomi. Förslaget bör inte heller vara oförenligt med stadens riktlinje för fördringsbevakning och inkasso, där det framgår att taxor och avgifter beslutade av kommunfullmäktige normalt alltid ska faktureras oavsett beloppets storlek, så länge kommunfullmäktige beslutar om den av nämnderna föreslagna hanteringen. Stadsledningskontorets bedömning är att införande av en eventuell förändring bör ske så snart som förvaltningarnas rutiner medger det.

Gällande beslutspunkt 2 är stadsledningskontorets bedömning att det beslut som nämnden fattade om morgon- och lovomsorg 2021 medför att nuvarande skrivning om avgift för morgon- och lovomsorg inte längre är aktuell.

Magnus Andersson

Eva Hessman

Ekonomidirektör

Stadsdirektör

§ 142 N608-1704/22

Hemställan till kommunfullmäktige om reviderade avgifter för förskola och pedagogisk omsorg

Handling

Förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 24 maj 2022.

Beslut

1. Förskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 indexera upp avgiften för förskola och pedagogisk omsorg för barn placerade i familjehem.
2. Förskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 revidera hanteringen av avgifter understigande 100 kronor per månad, så att dessa ackumuleras och debiteras när 100 kronor överskrids.
3. Förskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 ändra skrivningen om avgiftsbefrielsen till att i stället omfatta samtliga vårdnadshavare utan skattepliktiga inkomster.
4. Förskolenämnden översänder beslutet för kännedom till grundskolenämnden och socialnämnderna.

Yrkanden

Jessica Blixt (D) yrkar på att ärendet återremitteras till förvaltningen med uppdrag att förtydliga beslutsunderlaget med hur familjehemmen blir kompenserade från socialnämnderna för ökade kostnader, tydliggöra att maxtaxan gäller och undersökning hur andra kommuner hanterar frågan.

Propositionsordning

Ordförande ställer först proposition på ärendets avgörande idag och finner att nämnden beslutar att avgöra ärendet idag.

Därefter ställer ordförande proposition på förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden bifaller detta.

Yttrande

Samtliga partier i nämnden lämnar som gemensamt yttrande en skrivelse daterad 20 juni 2022, protokollsbilaga 2.

Reservation

Jessica Blixt (D) och Anders Torwald (D) reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet om återremiss.

Protokollsutdrag skickas till

grundskola@grundskola.goteborg.se, socialcentrum@socialcentrum.goteborg.se,
socialsydvast@socialsydvast.goteborg.se, socialhisingen@socialhisingen.goteborg.se,
socialnordost@socialnordost.goteborg.se

§ 143 N608-1226/21

Yttrande till stadsrevisionen, granskningsrapport för år 2021

Handling

Förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 19 maj 2022.

Beslut

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens redogörelse över åtgärder med anledning av de rekommendationer som stadsrevisionen lämnat och översänder yttrandet som sitt eget.
2. Förskolenämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Protokollsanteckning

Ledamöterna från D lämnar följande protokollsanteckning:

Utifrån det som framkommit i stadsrevisionens granskning avseende SBA har Demokraterna lagt ett yrkande som behandlas i ärende 10.

Justering

Paragrafen justeras omedelbart.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

Tjänsteutlåtande

Utfärdat: 2022-05-24

Diarienummer: N608-1704/22

Handläggare: Niina Supperi

E-post: niina.supperi@forskola.goteborg.se

Hemställan hos kommunfullmäktige om reviderade avgifter för förskola och pedagogisk omsorg

Förslag till beslut

1. Förskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 indexera upp avgiften för förskola och pedagogisk omsorg för barn placerade i familjehem.
2. Förskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 revidera hanteringen av avgifter understigande 100 kronor per månad, så att dessa ackumuleras och debiteras när 100 kronor överskrids.
3. Förskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 ändra skrivningen om avgiftsbefrielsen till att i stället omfatta samtliga vårdnadshavare utan skattepliktiga inkomster.
4. Förskolenämnden översänder beslutet för kännedom till grundskolenämnden och socialnämnderna.

Sammanfattning

Förskoleförvaltningen föreslår att förskolenämnden gör en hemställan hos kommunfullmäktige att indexera upp avgiften för förskola och pedagogisk omsorg för barn i familjehem. Förvaltningen föreslår också att månadsavgifter understigande 100 kronor ackumuleras och debiteras när 100 kronor har överskridits. Dessutom föreslås avgiftsbefrielsen beskrivas så att samtliga hushåll utan skattepliktiga inkomster omfattas, inte bara hushåll med försörjningsstöd.

Förändringarna föreslås gälla från och med budgetåret 2023.

Grundskolenämnden har fattat beslut om hemställan om motsvarande revidering gällande fritidshemsavgifter. Att båda förvaltningarna hanterar avgifterna på samma sätt skapar likvärdighet för familjer med barn i både förskolans och grundskolans verksamheter.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förskoleförvaltningen bedömer att de föreslagna revideringarna inte kommer att få några betydande ekonomiska konsekvenser, varken för vårdnadshavare eller för förskolenämndens budget som helhet.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Höga avgifter för plats i förskola och pedagogiska omsorg skulle kunna innebära att vårdnadshavare med knappa ekonomiska marginaler väljer bort förskola eller pedagogisk omsorg för sina barn. Då barn med svag socioekonomisk anknytning generellt sett har störst behov av verksamheten, skulle detta kunna innebära att dessa barn riskerar att gå miste om en plats. Förvaltningen bedömer dock att de föreslagna uppräkningsarna endast kommer att ha marginell eller ingen påverkan på dessa familjer då uppräkningsarna ligger i linje med löne- och prisökningen i övriga samhället. Dessutom följer avgifterna regler för maxtaxa vilket bland annat innebär att avgiften baseras på familjens inkomster och att familjer utan skattepliktiga inkomster därmed inte betalar någon avgift.

Barnkonventionen

Förvaltningen bedömer att de föreslagna revideringarna endast kommer att ha en marginell eller ingen påverkan på familjers förmåga att betala avgift för förskola och pedagogisk omsorg. Därför bedöms förslaget inte ha någon påverkan på barns möjlighet att delta i verksamheten.

Samverkan

Information har skett med de fackliga organisationerna vid förvaltningssamverkan den 8 juni 2022.

Ärendet

Ärendet gäller en hemställan till kommunfullmäktige om revidering av avgifter för förskola och familjedaghem.

Beskrivning av ärendet

Grundskolenämnden har den 8 februari 2022 fattat beslut om hemställan till kommunfullmäktige om revidering av fritidshemsavgifter. Förskolenämnden och förskoleförvaltningen fick i samband med grundskolenämndens beslut, information om de planerade revideringarna som ska gälla från och med 2023. Tre av de punkter som finns med i grundskolenämndens hemställan är även applicerbara på avgifter för förskola och pedagogisk omsorg. Förskoleförvaltningen genomförde redan under våren 2021 en mindre utredningen kring möjligheten att genomföra dessa förändringar då de var en av förvaltningens verksamhetsnomineringar till nämnden. Förskolenämnden beslutade våren 2021 att frågan inte skulle utredas vidare vid det aktuella tillfället. Frågan har dock återigen aktualiserats i samband med grundskolenämndens hemställan till kommunfullmäktig.

De punkter som är aktuella även för förskolans verksamhet är indexering av avgift för barn i familjehem, hantering av avgift som understiger 100 kr samt ändrad skrivning av avgiftsbefrielse.

Göteborgs Stad tillämpar reglerna för maxtaxa vilket innebär att hushållet betalar en avgift för att ha sina barn i förskola och pedagogisk omsorg. Hur mycket hushållet maximalt ska betala baseras på en procentsats av hushållets samlade inkomst upp till ett inkomsttak. Det betyder att ju mer hushållet tjänar desto högre kan avgiften bli, men bara upp till en viss inkomst. Det innebär också att familjer utan skattepliktiga inkomster inte betalar någon avgift. Hur stort inkomsttaket är räknas ut varje år. Varje år indexerar Skolverket upp maxavgiften för de vårdnadshavare som kommer upp i inkomsttaket. Den lägre avgift som tillämpas för barn i familjehem omfattas inte av systemet med maxtaxa och blir således i dagsläget inte föremål för någon indexering av Skolverket. I och med den föreslagna revideringen kommer dessa avgifter indexeras på samma sätt som för övriga familjer.

Förvaltningens bedömning

Indexering av samtliga avgifter

Förskoleförvaltningen bedömer att det är rimligt att samtliga avgifter indexeras upp årligen, på det sätt som redan sker för de flesta familjer genom systemet för maxtaxa. Detta skulle påverka avgifterna för familjehemsplacerade barn. De har i dagsläget en maxavgift på 200 kronor per månad, som inte har indexerats upp på många år. Det finns cirka 50 barn i förskolans verksamhet som är placerade i familjehem och som har en avgift som skulle påverkas av revideringen.

Ändrad hantering av avgifter som understiger 100 kronor

Nu gällande taxebilaga återger att hushåll med beräknad barnomsorgsavgift understigande 100 kr per månad inte betalar någon avgift. Men sedan förvaltningen bytte verksamhetssystem (IST Administration) under våren 2022 ackumulerar systemet månadsavgifterna och när dessa uppgår till 100 kronor så går en faktura ut. Förskoleförvaltningen föreslår därför nämnden att hemställa hos fullmäktige om att ändra den aktuella skrivningen i taxebilagan inför 2023, till följande lydelse: *Hushåll med*

beräknad barnomsorgsavgift understigande 100 kronor per månad betalar avgift först när den ackumulerade avgiften överstiger 100 kronor. Detta innebär att avgifter för flera månader slås ihop och debiteras först när de överstiger 100 kronor.

Ändrad skrivning om avgiftsbefrielse med mera

Nuvarande regler återger att hushåll som erhåller försörjningsstöd inte behöver betala någon avgift. Men eftersom nämndens regler för kommunal förskola och pedagogisk omsorg återger att även andra typer av ej skattepliktiga inkomster, så som studiemedel, livränta, etableringsersättning med mera, inte heller är avgiftsgrundande, behöver skrivningen justeras. Förskoleförvaltningen föreslår att skrivningen ändras så att det framgår att det är den skattepliktiga inkomsten som ligger till grund för beräkningen av avgiften. Detta kan ske genom att skrivningen *Hushåll som erhåller försörjningsstöd betalar ingen avgift* ändras till *Hushåll utan skattepliktig inkomst betalar ingen avgift*.

Likvärdig hantering av avgifter

Förskoleförvaltningen bedömning är även att det finns fördelar med att förskolenämndens och grundskolenämndens verksamheter hanterar sina avgifter på ett liknande sätt, framför allt skapar det likvärdighet och för familjer med barn i både förskolans och grundskolans verksamheter.

Hans Wettby

Malin Welin

Tillförordnad förskoledirektör

Avdelningschef Styrning och ledning

Expedieras till: grundskola@grundskola.goteborg.se,
socialcentrum@socialcentrum.goteborg.se, socialsydvast@socialsydvast.goteborg.se,
socialhisingen@socialhisingen.goteborg.se, socialnordost@socialnordost.goteborg.se

§ 28 N609-0551/21

Hemställen hos kommunfullmäktige om reviderade avgifter för fritidshem

Ärendet

Grundskolenämnden behöver ta ställning till om en hemställan till kommunfullmäktige ska göras för indexuppräknning av vissa fritidshemsavgifter. Enligt stadsledningskontoret behöver dylika ekonomiska parametrar hanteras i ett tidigt skede inom budgetarbetet inför 2023.

Handling

Tjänsteutlåtande, 2021-12-20

Beslut

1. Grundskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 indexera upp fritidshemsavgiften för äldre syskon till elever 10-13 år.
2. Grundskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 indexera upp fritidshemsavgiften för lovomsorg.
3. Grundskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 indexera upp fritidshemsavgiften för elever placerade i familjehem.
4. Grundskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 revidera hanteringen av avgifter understigande 100 kronor per månad, så att dessa ackumuleras och debiteras när 100 kronor överskrids.
5. Grundskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 ändra skrivningen om avgiftsbefrielsen till att istället omfatta samtliga vårdnadshavare utan skattepliktiga inkomster.
6. Grundskolenämnden översänder beslutet för kännedom till förskolenämnden och socialnämnderna.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-12-20

Diarienummer N609-0551/21

Handläggare

Wenche Pålsson

E-post: wenche.palsson@grundskola.goteborg.se

Hemställan hos kommunfullmäktige om reviderade fritidshemsavgifter

Förslag till beslut

I grundskolenämnden

Grundskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 indexera upp fritidshemsavgiften för äldre syskon till elever 10-13 år.

Grundskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 indexera upp fritidshemsavgiften för lovomsorg.

Grundskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 indexera upp fritidshemsavgiften för elever placerade i familjehem.

Grundskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 revidera hanteringen av avgifter understigande 100 kronor per månad, så att dessa ackumuleras och debiteras när 100 kronor överskrids.

Grundskolenämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att från och med 2023 ändra skrivningen om avgiftsbefrielsen till att istället omfatta samtliga vårdnadshavare utan skattepliktiga inkomster.

Grundskolenämnden översänder beslutet för kännedom till förskolenämnden och socialnämnderna.

Sammanfattning

Grundskoleförvaltningen föreslår nämnden att hemställa hos fullmäktige att indexera upp fritidshemsavgifterna för äldre syskon till fritidshemselever som är 10-13 år, lovomsorg och familjehem. Förvaltningen föreslår också att månadsavgifter understigande 100 kronor ackumuleras och debiteras när 100 kronor har överskridits. Dessutom föreslås avgiftsbefrielsen beskrivas så att den tydligare följer förvaltningens nuvarande tillämpning, det vill säga att alla hushåll utan skattepliktiga inkomster omfattas, ej bara hushåll med försörjningsstöd.

Förändringarna föreslås gälla från och med budgetåret 2023 och ska betraktas som i huvudsak formaliajusteringar då de har marginell ekonomisk effekt.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Grundskoleförvaltningen bedömer att de föreslagna revideringarna inte kommer att få några betydande ekonomiska konsekvenser, varken för vårdnadshavare eller för grundskolenämndens budget som helhet. Indexuppräkningsarna handlar om uppräknings

på endast ett par procentenheter per år, vilket ligger i linje med övrig pris- och löneuppräknings i övriga samhället. De aktuella indexuppräkningsarna berör vårdnadshavare för 81 elever med lovomsorg samt familjehem för 56 elever.¹ Äldre syskon till elever 10-13 år är en ovanlig elevgrupp på fritidshemmet, eftersom de flesta elever slutar i fritidshem efter årskurs tre eller fyra.

Förändringen av hanteringen av avgifter understigande 100 kronor per månad bedöms ha liten ekonomisk påverkan på familjers ekonomi.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Höga avgifter för fritidshemsplacering kan innebära att vårdnadshavare med knappa ekonomiska marginaler väljer bort fritidshem för sina barn. Då elever med svag socioekonomisk anknytning generellt sett har störst behov av utbildningen i fritidshem, skulle detta kunna innebära att elever riskerar att gå miste om viktig utbildning i fritidshem. Förvaltningen bedömer dock att de föreslagna uppräkningsarna endast kommer att ha marginell eller ingen påverkan på möjligheten, viljan och acceptansen för fritidshemsplacering för dessa elevgrupper, då uppräkningsarna ligger i linje med löne- och prisökningen i övriga samhället.

Samverkan

Fackliga organisationer har informerats inom ramen för Förvaltningens Samverkansgrupp (FSG) den 31 januari 2022.

¹ Aktuella elevantal den 20 december 2021.

Ärendet

Grundskolenämnden behöver ta ställning till om en hemställan till kommunfullmäktige ska göras för indexuppräknig av vissa fritidshemsavgifter. Enligt stadsledningskontoret behöver dylika ekonomiska parametrar hanteras i ett tidigt skede inom budgetarbetet inför 2023.

Beskrivning av ärendet

Grundskolenämnden reviderade sina regler för fritidshem i april 2021. Bland annat togs den dåvarande morgonomsorgen liksom morgon- och lovomsorgen bort. Förutsättningarna för inskrivning på grund av eget behov eller familjeskäl förtydligades också.

Taxor och avgifter ska som huvudregel fastställas av kommunfullmäktige men kan delegeras till nämnder.² Enligt grundskolenämndens reglemente kan mindre taxor fastställas av grundskolenämnden själv, så länge dessa inte påverkar kommunens likabehandling av medborgare. Grundskoleförvaltningen bedömer, trots detta, att fullmäktige bör tillskrivas utifrån ett helhetsperspektiv för staden, och utifrån att det redan finns en etablerad budgetprocess som hanterar den så kallade taxebilagan till budgeten. Förvaltningen har haft kontakt med stadsledningskontoret under handläggningen.

Maxtaxan för fritidshem tillämpas i Göteborgs Stad, vilket innebär att Skolverket varje år indexerar upp beräknad maxavgift för de vårdnadshavare som kommer upp i inkomsttaket. De lägre fritidshemsavgifter som tillämpas för lovomsorg, familjehem och äldre syskon till elever 10-13 år omfattas inte av systemet med maxtaxa och blir således i dagsläget inte föremål för någon indexering av Skolverket.

Förvaltningens bedömning

Indexering av samtliga fritidshemsavgifter

Grundskoleförvaltningen bedömer att det är rimligt att samtliga fritidshemsavgifter indexeras upp årligen, på det sätt som redan sker för merparten av fritidshemseleverna genom systemet med maxtaxa. Detta skulle påverka avgifterna för äldre syskon till elever 10-13 år, elever med enbart lovomsorg och familjehemsplacerade elever. Dessa grupper elever har i dagsläget en maxavgift på 200 kronor per månad, som inte har indexerats upp på många år.³

Ändrad hantering av avgifter som understiger 100 kronor

Nu gällande taxebilaga återger att hushåll med beräknad barnomsorgsavgift understigande 100 kr per månad inte betalar någon fritidshemsavgift.⁴ Men sedan grundskoleförvaltningen gick in i det elevadministrativa systemet (IST) under hösten 2021, ackumulerar systemet månadsavgifterna och när dessa uppgår till 100 kronor så går en faktura ut. Grundskoleförvaltningen föreslår därför nämnden att hemställa hos fullmäktige om att ändra den aktuella skrivningen i taxebilagan inför 2023, till följande lydelse: *Hushåll med beräknad barnomsorgsavgift understigande 100 kronor per månad*

² Kommunallagen, 5 kap. 1, 2 §§

³ Grundskoleförvaltningen känner till att avgiften varit oförändrad sedan 2012, men har inte kännedom om hur den hanterades dessförinnan.

⁴ Budget 2022 för Göteborgs Stad, bilaga 1

betalar avgift först när den ackumulerade avgiften överstiger 100 kronor. Detta innebär att avgifter för flera månader slås ihop och debiteras först när de överstiger 100 kronor.

Ändrad skrivning om avgiftsbefrielse med mera

Nuvarande taxebilaga⁵ återger att hushåll som erhåller försörjningsstöd inte behöver betala någon fritidshemsavgift. Men eftersom nämndens regler för fritidshem återger att även andra typer av ej skattepliktiga inkomster, så som studiemedel, livränta, etableringsersättning med mera, inte heller är avgiftsgrundande, behöver skrivningen justeras. Grundskoleförvaltningen föreslår att skrivningen ändras så att det framgår att det är den skattepliktiga inkomsten som ligger till grund för beräkningen av avgiften. Detta kan ske genom att skrivningen *Hushåll som erhåller försörjningsstöd betalar ingen avgift* ändras till *Hushåll utan skattepliktig inkomst betalar ingen avgift*. Detta skulle i så fall också påverka förskolenämndens hantering, eftersom taxebilagan i dess nuvarande utformning redovisar taxor för alla typer av barnomsorg gemensamt.

Grundskolenämnden fattade i april 2021 beslut om att avveckla den dåvarande morgonomsorgen liksom morgon- och lovomsorgen. Idag är elever med behov av fritidshemsplacering endast på morgonen inskrivna med ordinarie fritidshemsplacering. Denna ändring behöver också återspeglas i taxebilagan.

Göteborgs Stad Grundskoleförvaltningen

Bengt Randén
Förvaltningsdirektör

Helena Sjöberg
Avdelningschef Styrning och ledning

⁵ Budget 2022 för Göteborgs Stad, bilaga 1, s. 103

Fastställande av taxor och avgifter för socialnämnder, nämnden för äldre samt vård och omsorg, nämnden för funktionsstöd, grundskolenämnd och förskolenämnd

Taxor och avgifter inom välfärdsområdet fastställs för år 2023 i enlighet med bilaga 1-7 till budgeten, att gälla fr.o.m. den 1 januari 2023.

- Bilaga 1** Taxa för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg (familjedaghem)
- Bilaga 2** Taxa för äldreomsorg och funktionsstödsverksamhet beslut enligt SoL
- Bilaga 3** Taxa för kostnader, förbehållsbelopp mm inom LSS-verksamhet
- Bilaga 4** Taxa för boendeavgifter, hem som i huvudsak tillhandahåller boende
- Bilaga 5** Taxa för rådgivningsverksamhet inom socialförvaltning centrum
- Bilaga 6** Avgift för barn i feriehjem och barnkolonier
- Bilaga 7** Avgift inom kulturskolan

Övriga bilagor

Andra bilagor som tillhör budgetbeslutet enligt nedan:

- Bilaga 8** Satsningar i urval
- Bilaga 9** Resursfördelningsmodell Socialnämnder 2023
- Bilaga 10** Justerade ägardirektiv med anledning av budgetbeslutet

Förslag till taxor och avgifter inom välfärds- och utbildningsområdet

Enligt kommunallagen får kommunerna ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter de tillhandahåller. För de tjänster eller nyttigheter som kommunerna är skyldiga att tillhandahålla, får de ta ut avgifter bara om det är särskilt föreskrivet. Avgifterna får inte vara högre än kommunens självkostnader och de ska fastställas i en taxa som beslutas av kommunfullmäktige.

Särskilda regler för avgifter finns föreskrivna i skollagen, socialtjänstlagen (SoL) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Lagstiftningarna reglerar bland annat vilka avgifter som får tas ut och högsta tillåtna nivåer för avgifter (maxtaxa).

Bilaga 1	Taxa för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg (familjedaghem)
Bilaga 2	Taxa för äldreomsorg och funktionsstödsverksamhet – beslut enligt SoL
Bilaga 3	Taxa för kostnader, förbehållsbelopp mm inom LSS-verksamhet
Bilaga 4	Taxa för boendeavgifter, hem som i huvudsak tillhandahåller boende
Bilaga 5	Taxa för rådgivningsverksamhet inom socialförvaltning centrum
Bilaga 6	Avgift för barn i feriehem och barnkolonier
Bilaga 7	Avgift inom kulturskolan

I ovanstående taxor (bilagorna 1 – 5) finns ”konstruktioner”, exempelvis där avgifterna i taxan är kopplade till belopp som meddelas av statlig myndighet, prisbasbelopp, index mm. Vissa av dessa ”styrande” belopp som gäller för 2023 är inte klara och underlag för räkna ut avgifterna 2023 saknas. För dessa taxor innebär kommunfullmäktiges beslut att konstruktionen av avgiften fastställs, vilket medför att beräkningen av de faktiska avgifterna för 2023 verkställs när dessa underlag är klara.

Avgiftsbilagorna (6 – 7) innebär att kommunfullmäktige beslutar om faktiska avgifter från och med 2023.

Bilaga 1.

Taxa för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg (familjedaghem) fr. o. m. 2023-01-01

	% av bruttoinkomst	Information om högsta månadsavgift 2023* (kr)
Barn i förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg (familjedaghem)		
Barn 0-2 år		
Barn 1, yngsta barnet	3,0	1 572 kr
Syskonavgift barn 2	2,0	1 048 kr
Syskonavgift barn 3	1,0	524 kr
Barn 3-5 år Gäller fr.o.m. augusti det år barnet fyller tre år		
Barn 1, yngsta barnet	2,0	1 048 kr
Syskonavgift barn 2	1,0	524 kr
Syskonavgift barn 3	1,0	524 kr
Barn 6-9 år Gäller fr.o.m. augusti det år barnet fyller sex år		
Barn 1, yngsta barnet	2,0	1 048 kr
Syskonavgift barn 2	1,0	524 kr
Syskonavgift barn 3	1,0	524 kr
Från och med barn 4 debiteras ingen avgift		
Barn 10 – 13 år Gäller fr.o.m. augusti det år barnet fyller tio år		
Barn 1, yngsta barnet	1,0	524 kr
Syskonavgift barn 2	1,0	200 kr
Syskonavgift barn 3	1,0	200 kr
Från och med barn 4 debiteras ingen avgift		
Skolbarn med morgon- och/eller lovomsorg	1,0	200 kr

* Beloppen avser 2022 års nivå. Högsta månadsavgift är beräknad på den högsta avgiftsgrundande bruttoinkomsten som revideras av skolverket senast den 1 december inför kommande år.

Anvisningar

Avgift för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg tas ut 12 månader per år.

Så här beräknas avgiften i taxan

Avgiften beräknas i procent av hushållets sammanlagda bruttoinkomst per månad (inkomst före skatt).

Högsta avgiftsgrundande bruttoinkomst regleras av förordning 2001:160 och är fr o m 1 januari 2022 52 410 kr per månad.

Antal barn i hushållet som är inskrivna i förskola, fritidshem eller annan pedagogisk omsorg påverkar avgiften oavsett om placeringarna är i kommunal eller fristående verksamhet.

Yngsta barnet räknas alltid som ”barn 1”.

I de fall barnet bor växelvis hos vårdnadshavare som inte sammanbor, ska faktura sändas till båda hushållen om båda vårdnadshavarna utnyttjar platsen. Båda vårdnadshavarna är då platsinnehavare och därmed betalningsansvariga. Respektive hushåll betalar halv avgift utifrån hushållets bruttoinkomst.

Hushåll med beräknad barnomsorgsavgift understigande 100 kr per månad betalar ingen avgift.

Hushåll som erhåller försörjningsstöd betalar ingen avgift.

För barn i familjehem betalas 1 procent av bruttoinkomsten, dock högst 200 kr per månad. Barn i familjehem räknas inte som syskon i familjen. Avgift för egna barn betalas enligt ordinarie taxa. Familjehemsföräldrarna är platsinnehavare och därmed betalningsansvariga. För förskolebarn som anvisas plats enligt skollagen 8 kap. 7 § betalas halv avgift. För placering 15 timmar per vecka eller mindre betalas ingen avgift. Avgift betalas från den dag platsen står till förfogande.

Allmän förskola

Allmän förskola, 525 timmar per år, för barn i ålder 3-5 år och språkförskola är avgiftsfria.

När vårdnadshavare är föräldraledig eller arbetslös

För barn i ålder 1-2 år som har plats 15 timmar per vecka på grund av att vårdnadshavare är föräldraledig eller arbetslös betalas halv avgift.

För barn i ålder 3-5 år som har plats 15 timmar per vecka på grund av att vårdnadshavare är föräldraledig eller arbetslös betalas ingen avgift under perioden 1 september - 31 maj. Under juni och augusti månad betalas halv avgift.

För barn i ålder 1-2 år som har plats 25 timmar per vecka på grund av att vårdnadshavare är arbetslös betalas hel avgift.

För barn i ålder 3-5 år som har plats 25 timmar per vecka på grund av att vårdnadshavare är arbetslös betalas ingen avgift under perioden 1 september - 31 maj. Under juni och augusti månad betalas hel avgift.

Vid längre tids sjukdom

Vid barns obrutna frånvaro på grund av sjukdom betalas ingen avgift från och med 22:a kalenderdagen till och med sjukperiodens slut. Läkarintyg skall uppvisas.

Om kommunen inte erbjuder plats inom fyra månader

Om kommunen inte kan erbjuda plats inom fyra månader har vårdnadshavare rätt till avgiftsbefrielse för de dagar väntetiden överstigit fyramånadersgränsen. Avgiftsbefrielsen innebär att avgiften, när barnet fått en placering, minskas för de antal dagar förseningen varat. Någon ersättning i annan form utgår inte. Juli månad medräknas ej vid avgiftsbefrielse. Avgiftsbefrielsen gäller under förutsättning att barnet varit anmält till samtliga kommunala förskolor och familjedaghem (pedagogisk omsorg) i Göteborg.